

Motion till riksdagen 2015/16:3297

av Emma Wallrup m.fl. (V)

med anledning av prop. 2015/16:64 Lag om fritidsbåtar och vattenskotrar

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör meddela föreskrifter med grundläggande miljökrav i fråga om undervattensbuller för fritidsbåtar, vattenskotrar och viss utrustning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ för att reglera eller meddela föreskrifter med grundläggande säkerhets- och miljökrav i fråga om eldrivna motorer i fritidsbåtar och vattenskotrar och tillkännager detta för regeringen.

2 Bakgrund

Propositionen innehåller förslag på lagändringar som krävs för att i svensk rätt genomföra EU:s direktiv om fritidsbåtar och vattenskotrar som utfärdades 2013. Direktivet innehåller regler om konstruktions- och tillverkningskrav för fritidsbåtar och vattenskotrar som syftar till att motverka att hälsa och säkerhet för personer, egendom eller miljö äventyras. Det innehåller vidare regler om hur det ska kontrolleras att tillverkare, importörer och övriga aktörer på marknaden för fritidsbåtar lever upp till dessa krav.

Genomförandet föreslås ske genom att en ny lag om fritidsbåtar och vattenskotrar ersätter nuvarande lag om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar. I lagen föreslås också ett antal normgivningsbemyndiganden genom bestämmelser i förordning eller myndighetsföreskrifter.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 mars 2016.

3 Ytterligare reglering krävs för ökad miljöhänsyn och stärkt trafiksäkerhet till sjöss

Vänsterpartiet har ingen erinran mot innehållet i den föreslagna lagen men anser att det behöver kompletteras med ytterligare reglering. Våra sjöar och hav är i stor utsträckning berörda av en stärkt reglering för att skydda människors hälsa och säkerhet samt främja stabiliteten i våra ekosystem. Nuvarande reglering av vattenskoteranvändning har mycket stora brister och flera allvarliga tillbud har skett p.g.a. vårdslös körning med vattenskoter. Tillståndet för den biologiska mångfalden i våra vattenmiljöer är fortfarande bristfälligt och kräver ytterligare åtgärder för att berörda miljökvalitetsmål ska nås. Vi anser därför att det med anledning av införlivandet av EU:s direktiv om fritidsbåtar och vattenskotrar krävs ytterligare åtgärder för att tillgodose ovannämnda syften.

3.1 Förarbevis och åldersgräns för vattenskoterkörning behövs vid införande av ny lagstiftning

Vattenskotrar har blivit mycket populära under sommarhalvåret. Skoterkörning kan dock ge negativa effekter för naturlivet och innebära påtagliga störningar och risker för allmänheten. Inte minst under sommaren 2013 skedde flera allvarliga tillbud p.g.a. vårdslös körning med vattenskoter. Nuvarande reglering av vattenskoteranvändning har mycket stora brister till skillnad mot förhållandena för t.ex. motorcyklar och mopeder. Vänsterpartiet har därför i motioner och interpellationer i riksdagen de senaste åren lyft behovet av restriktioner genom krav på behörighet och åldersgräns. Vi välkomnar därför riksdagens tillkännagivande till regeringen den 6 maj 2015 om att införa åldersgräns och förarbevis för att köra vattenskoter.

Havs- och vattenmyndigheten har 2013 kartlagt och analyserat frågan samt lagt fram förslag på regelförändringar. Vår bedömning är att en reglering på området brådskar och att ett förslag inom kort behöver komma till riksdagen. Med anledning av propositionens förslag på införande av ny lag gällande säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar och vattenskotrar fr.o.m. den 1 mars 2016 ser vi ytterligare skäl för att inom kort införa regelförändringar. Regeringen bör skyndsamt återkomma till riksdagen med förslag på införande av åldersgräns och förarbevis för att köra vattenskoter.

3.2 Begränsning bör ske även av undervattensbuller

Nuvarande direktiv om fritidsbåtar och vattenskotrar som utfärdades 2013 innehåller endast reglering av nivåer för luftburet buller. Havs- och vattenmyndigheten som är remissinstans framför att det på sikt finns anledning att begränsa även undervattensbuller. Regeringen konstaterar i propositionen att för det fall så skulle vara

önskvärt i framtiden så skulle det omfattas av det bemyndigande som föreslås i 4 § andra stycket. Vänsterpartiet anser att det finns skäl att redan i dag meddela föreskrifter för att begränsa bullerstörningar från fritidsbåtar och vattenskotrar i akvatiska ekosystem. Vår inställning är även att motsvarande regleringar bör införas inom fartygstrafiken även om detta inte berörs i denna proposition. I vatten sprids ljud snabbt och för många fiskarter har ljud stor betydelse då både deras interna kommunikation och deras beteende kan störas. Studier har visat att fartygsbuller kan ändra det naturliga beteendet, öka stressen samt leda till långsammare tillväxt för fiskyngel. Forskare har även föreslagit att användande av djupekolog som är monterade på fartyg och fritidsbåtar och som interfererar med tumlare ska begränsas alternativt att frekvensen skiftas över tumlarens hörselgräns. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör meddela föreskrifter för grundläggande miljökrav gällande undervattensbuller för fritidsbåtar, vattenskotrar och viss utrustning. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

3.3 Stimulera och reglera användning av eldrivna motorer i fritidsbåtar och vattenskotrar

Havs- och vattenmyndigheten konstaterar att direktivets definition av framdrivningsmotorer inte omfattar elmotorer utan endast förbränningsmotorer. Vänsterpartiet anser att detta är en brist då det numera finns eldrivna motorer i fritidsbåtar och vattenskotrar. En ökad andel eldrivna motorer bland fritidsbåtar och vattenskotrar i Sverige skulle, rätt reglerad och stimulerad, kunna resultera i minskad miljö- och klimatpåverkan och höjd säkerhet från dessa vattenfarkoster. Oaktat att EU inte beaktat denna potential bör regeringen undanröja potentiella hinder för en sådan utveckling de närmaste åren. Regeringen bör ta initiativ för att reglera eller meddela föreskrifter angående grundläggande säkerhets- och miljökrav gällande eldrivna motorer i fritidsbåtar och vattenskotrar. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Emma Wallrup (V)

Stig Henriksson (V)

Jens Holm (V)

Amineh Kakabaveh (V)

Birger Lahti (V)

Hans Linde (V)

Håkan Svenneling (V)